24րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6622 — 18 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1907 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 24 ՌԱՄԱԶԱՆ 1325 — 31 Octobre 1907 — 24me année № 6622

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղ.ռ.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 108 »
» ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 25 Ֆրք.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ — 10 PARAS

آره ولك
ارمنيجه يومى و سياسى غزته
صاحب امتيازى قره كين بوياجيان
درعليه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Cons|ple, Galata

ԿՐՕՆԱ-ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ԿՐՕՆԻ ԷՈՒԹԻՒՆԸ

Նախընթաց յօդուածի մը մէջ պարզեցինք կրօնի էութեան մասին մինչեւ այժմ արտայայտուած տեսութիւնները, և տեսանք որ կրօնական զգացումը համամարդկային է և քաղաքակրթութեան ամէն աստիճաններու վրայ գտնուող ազգեր ու ցեղեր կրօն ունեցեր են և ունին։ Կրօնական զգացումը «բացարձակ ենթակայութեան» զգացում անուանած է Շլայերմախեր, բայց այս ենթակայութիւնը տեղի կ՚ունենայ մեր յօժար կամքով։ Մարդիկ աստուածային պատուէրները կը կատարեն իրենց կամքի ազատ որոշմամբ։ Իրենց հոգեկան ազնիւ առանձնայատկութիւններէն և արժանապատուութենէն բան մը չեն կորսնցներ։ Ընդհակառակը, կատարեալ համոզմամբ և գիտակցութեամբ կրօնական պատուէրներ կատարողներ իրենց անձին և բնութեան մեքենական օրէնքներուն դէմ կրնան պայքարիլ կրօնաբարոյական սկզբունքներ իրագործելու համար և այս կերպով ձեռք կը բերեն բարոյական անկախ կամք, իրենց կիրքերուն գործիք չեն դառնար և մարդկութեան բնական ուժերուն դէմ կը պայքարին. այսպէս, օրինակի համար, քոլէրայի, ժանտախտի և այլ հիւանդութեանց, հեղեղի, երկրաշարժի դէմ եայլն։ Այսպիսի ներքին հոգեկան վիճակ մը ձեռք բերելու աշխատած են ամէն դարերու մեծ փիլիսոփաները։ Իւրաքանչիւր կրօն հարկաւ այս տեսակէտով իրեն հետեւողները հոգեպէս երջանկացնել կ՚ուզէ։ Կրօնի [illegible]

[illegible]

...ները ճանչնալու կը ձգտի և մեր ստացած բոլոր մտապատկերները կը կարգաւորէ ու կը դասաւորէ ճշմարտութեան հիման վրայ և ապա գործնական բանականութիւն, որ կը ձգտի մեր բոլոր ձգտումներն ու կամեցողութիւնները կանոնաւորելու բարութեան հիման վրայ։ Այս երկու ներդաշ[illegible]

[illegible]

...ձգտինք յօժարակամ և բերկրալից։

Ահա՛ այս երկու ըմբռնումները դուռնաւոր թելի մը պէս կ՚անցնին ամբողջ կրօնից պատմութեան մէջէն և կ՚ուսուցանեն որ, ինչպէս անհատական համոզումներու, նոյնպէս ալ կրօնական ըմբռնումներու նկատմամբ պէտք է ներողամիտ և համբերատար ըլլանք։

ՏՕՔԹ. Յ. ԹՕՓՃԵԱՆ

ԵԶԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻՆ

Ծպուռը կ՚երգէ, թռչունը կը դայլայլէ, ոռնակը կը գեղգեղէ, կատուն կը մլաւէ, շունը կը հաչէ, ձին կը վրնջէ կամ կը խրխնջէ — որը որ սիրէք։ Էշը կը զռայ, կովը կը բառաչէ, առուակը կը կարկաչէ։ Բան մը չեմ ըսեր [illegible]

[illegible]

«ԱՐԵՒԵԼՔԻ» ԹԵՐԹՕՆԸ (8)

ԺԱՔ ՊՐԻԷՆ

ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ՖՕՆ-ՔՈՒՎԷՐԹԻ ԶԱՂԱՑՔԸ

Ե.

— Անտարակոյս, պարոն. բայց մեծ բան մը չէ կատարած աշխատութիւնս։

Ալպեր հօրին չուրջը դարձաւ՝ աւելի մօտէն զննելու համար պատկերը, առանց տեղէն խախտելու եռոտանին ու մանկամարդ աղջիկը։

Մայր Ռընոյի առջեւէն անցածատեն Ալպեր ըսաւ.

— Բարեւ, մայր, Ռընօ։ Ձեր որպիսութիւնը ինչպէս է։

— Շնորհակալ եմ, պարոն Ալպեր։ Ինչպէս կը տեսնէք, միշտ միեւնոյն վիճակին մէջ կը գտնուիմ գրեթէ։

Պառաւ կինը չէր հիւսեր ալ հեւ։ Ծունկերուն վրայ դրած ձեռքերը՝ կը դիտէր, ոչ թէ իր նկարը, այլ այն գեղեցիկ պատկերը զոր կը ձեւացնէին Ալպեր ու Մարթ. գեղադէմ երիտասարդ մը որ մանկամարդ գեղուհիի մը վրայ ծռած էր։

[illegible]

(Շարունակելի)

ԱՌՈՂՋԻՆ ՑՈՒՑԱՏԵՏՐ

Ցուրտ եղանակին մէջ տաք ջուրով լոգանքը կամ բաղնիքը պէտք է տաք սենեակի մէջ տեղի ունենայ։ Լոգանքէն ետքը, հանգչելու և հագուելու սենեակին ալ առ նուազն 18 աստիճան տաք ըլլալու է. իսկ պաղ ջուրով լոգանքի ատեն շատ մսկոտ անձերու համար պէտք է որ տաքցուած ըլլայ սենեակը, մանաւանդ աշնան և ձմեռուան մէջ։ Լաւագոյն է մարմինը տաքցնելու համար լոգանքէ անմիջապէս ետք շարժումներ ընել։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻ ՄԷՋ

Լոնտոնէն հետեւեալը կը գրեն վիեննական թերթի մը։

Կարգ մը յամառ յոռետեսութիւններէ զատ, այլեւս՝ համակարծիքներ չի գտներ այն նշանակութիւնը որ սկիզբները տրուեցաւ Մ. Նահանգաց նաւատորմին Խաղաղական ղրկուելուն՝ այսինքն թէ Ուաշինկդընի Դահլիճը նախզգուշութեան միջոցներ ձեռք առած է՝ Ճափոնի հետ պատերազմի մը սպառնալից հաւանականութեանը հանդէպ։ Ընդհանրապէս իրազեկ շրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ վերոգրեալ միջոցին բուն իսկ նպատակը ուրիշ տեղ փնտռելու է և թէ ատոր մէջ միայն տեսնելու է Ուաշինկդընի մէջ գոյացած այն համոզումին արտայայտութիւնը թէ ապագային համար ամերիկեան շահերուն առանցքը բնաւ Ատլանտեանի մէջ չէ, այլ Խաղաղականի մէջ և այդ Ովկէանոսէն անդին։ Միջազգային դաշնագրութիւնները պէտք եղածին պէս կ'երաշխաւորեն թէ դուրսէն ոչ ոք իրաւունք ունի դպչելու այդ տեղերու իրաց վիճակին, սակայն որ և է պաշտպանութիւն չեն ընծայեր Խաղաղական ովկէանոսի ներքին մասերուն մէջ պատահելիքներուն դէմ։ Բնաւ վստահութիւն չեն ներշնչեր — և ոչ միայն Ուաշինկդընի համար կարելի է ըսել — Չինու մէջ հիմա կատարուող յառաջդիմութիւններ։ Չինու մէջ եթէ զանազան նոր ծրագիրներ գործադրուին, Չին պիտի կրնայ բաւականաչափ զօրութեամբ մը իր բոլոր շահերը պաշտպանել, մանաւանդ առեւտրական։ Վերոյիշեալ շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ սխալ մը գործուած պիտի չըլլայ այդ նկատումներուն առաջնութիւն մը տալ այն պատճառներուն մէջ որոնցմով կը գործէ Ուաշինկդընի Դահլիճը։

ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ գործաւորական կուսակցութեանց կրած պարտութիւնը ամէն օր հետզհետէ յայտնի կ'ըլլայ։ Ճոլիդդիի Դահլիճին կացութիւնը մեծապէս ամրացած է, վասն զի Իտալիոյ միջակարգեան դասակարգը, առանց կուսակցական խտրութեանց, կ'ընդունի այն նրբադատութիւնը և ճարտարութիւնը զորս Ճոլիդդիի Դահլիճը ցոյց տուաւ գործաւորական խնդիրներու համար։ Ընկերվարական կուսակցութեան մէջ գործաւորական վէճերուն առթած բուռն զայրոյթը՝ իրական վհատութիւն մը և սրտաբեկութիւն մը առաջ բերաւ գործաւորական կուսակցութեան մէջ։ Եւրոպական թերթերը կ'ըսեն թէ ընկերվարական կուսակցութեան պետերը սկսած են հասկնալ որ անխոհեմ ընթացք մը կրնայ շատ աննպաստ ըլլալ իրենց կուսակցութեան համար։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Աւստրիոյ և Հունգարիոյ պետական պայմանագրութեան կնքուելուն առթիւ Թայմզ դիտել կուտայ թէ ատոր անմիջական արդիւնքը եղած է աւելի բարեկամական մթնոլորտ մը առաջ բերել Վիեննայի և Բէշթայի միջեւ, ինչ որ բարեգուշակ բան՝ մըն է այն մտադրութեանց համար որոնցմով Աւստրիոյ և Հունգարիոյ Խորհրդարանները պիտի քննեն բնականաբար վաւերանալիք դաշնագրութիւնը։ Թայմզ կը յարէ.— «Վերջին տասնըութ ամիսները անշուշտ կրցան համոզել Հունգարիոյ անտեսական ինքնակացութեան ամէնէն եռանդուն ախոյեանները թէ Աւստրիոյ հետ մաքսային միութիւն մը անհրաժեշտ պէտք մըն է։ Անշուշտ այդ կուսակցութիւնը պիտի գնահատէ այն իրողութիւնը թէ եղած կարգադրութիւնը թոյլ չտուաւ որ հունգարական արժեթուղթերը Հունգարիա վերադառնան։ Վերջին բանակցութեանց ամէնէն նշանաւոր կողմերէն մէկը եղած է Աւստրիոյ անկաշկանդ ընթացքը։ Ապագային համար բարեգուշակ նշան մըն է թէ Ֆրանց Ֆէրտինանտ իշխանը մեծ մասնակցութիւն մը ունեցած է վերջին բանակցութեանց մէջ։ Մէկ քանի անգամ Ֆրանց Ժոզէֆ կայսեր ներկայացած և Աւստրիոյ նախարարապետին ու Անտրաշի կոմսին հետ տեսակցած է։»

Պ. ԻԶՎՈԼՍՔԻԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Իզվոլսքի, Բարիզի մէջ Մաթէնի խմբագիրներէն մէկին հետ տեսակցելով, սա յայտարարութիւնը ըրաւ.— «Ռուսիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը հիմնուած է և այնպէս ալ կը մնայ Ֆրանսայի հետ ունեցած դաշնագրութեանը վրայ։ Այս բարեբաստիկ դաշնագրութիւնը փորձուեցաւ ժամանակին հետ. գեղեցիկ պտուղներ տուաւ և թանկագին զօրավիգ մը եղաւ աշխարհի խաղաղութեան համար։ Այդ պատճառով է որ Ֆրանսայի ու Ռուսիոյ մէջ ամէն բան պէտք է ընել՝ աւելի տեւական ու աւելի հաստատուն հանգամանք մը տալու երկու երկիրները միացնող կապին։ Միշտ խաղաղութեան պահպանման աջակցելու նպատակով մեր բարեկամներուն՝ Անգլիացիներուն հետ կնքեցինք համաձայնութիւն մը որ Մայրագոյն Արեւելքի և կեդրոնական Ասիոյ մէջ մեր և Անգլիացիներուն միջեւ տեղի ունենալիք կարծիքի բոլոր անհամաձայնութիւնները պիտի անհետացնէ։ Այս համաձայնութիւնը ոչ ոքի կը դպչի և ոչ մէկին շահերուն կը վնասէ։ Այդ համաձայնութիւնը հրապարակաւ կնքեցինք և մեր դրացիներուն՝ Գերմանացիներուն և մեր դաշնակիցներուն՝ Ֆրանսացիներուն տեղեկութիւն հաղորդեցինք։ Համաձայնութիւնը ամէն կողմ լաւ ընդունելութիւն մը գտաւ. այդ պարագային համար չզարմացայ, վասն զի խաղաղասէր համաձայնութիւն մըն է, առանց որ և է կանխակալ կարծիքի։ Մայրագոյն Արեւելքի մէջ դաշնագրութիւն մը կնքեցինք մեր նախկին հակառակորդներուն՝ Ճափոնցիներուն հետ, որոնք նորէն մեր բարեկամները եղած են։ Այդ դաշնագրութիւնը, անգլեւճափոնական դաշնակցութեան և ֆրանքեւճափոնական դաշնագրութեան հետ խաղաղութեան գրաւական մըն է Մայրագոյն Արեւելքի համար։ Ռուսիա հանգստանալու պէտք ունի. արկածախնդրութեանց փափաքող չէ. ամէն կողմ խաղաղասէր քաղաքականութեան մը հետամուտ է, և ուրախ եմ յայտարարելու թէ վերջերս զանազան երկիրներու վեհապետներու և պետական մարդոց հետ ունեցած տեսակցութեանցս պահուն կրցայ հաստատել որ ամէն կողմ միեւնոյն կամքը, միեւնոյն բաղձանքը կը տիրէ. իբրեւ լաւ բարեկամ ու բարի դրացի ապրիլ և հետեւիլ այն տեսակ քաղաքականութեան մը որ առաջ բերէ ժողովուրդներու երջանկութիւնը և բարգաւաճումը։» Խմբագրին այն հարցմանը թէ Անգլիա ալ պիտի այցելէ՞, Պ. Իզվոլսքի պատասխանեց.— «Շատ բարեբախտ պիտի ըլլայի Անգլիա այցելելով. հոն շատ բարեկամներ ունիմ. բայց, ինչպէս կը տեսնէք, հիւանդ եմ։ Ուրիշ անգամ մը պիտի այցելեմ և կը յուսամ թէ այդ ուրիշ անգամը պիտի չուշանայ։»

ԱՆԳԼԻՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐԱՊԵՏԻՆ ՄԷԿ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

Սըր Հէնրի Քէմպպէլ Պէնըրմէն Էտինպուրկի մէջ ճառ մը արտասանեց, որ Լորտերու Ժողովին դէմ պայքարը կը բանայ, ինչպէս կը ծանուցանէր Խորհրդարանին նստաշրջանը փակուելէն ի վեր։ Նախարարապետը, Մայրագոյն Արեւելքի մասին անգլեւռուս համաձայնութեան կնքման համար քանի մը բառով ուրախութիւն յայտնելէ և ըսելէ յետոյ թէ երկու երկիրներուն միջեւ եղած աւանդական մրցակցութիւնները անհետացած են, իսկոյն ձեռք առաւ Լորտերու Ժողովին խնդիրը։ Ըսաւ թէ Երեսփ. Ժողովին քուէարկած զանազան օրինագիծերուն Լորտերու Ժողովին կողմէ մերժուիլը աննպաստ արտայայտութիւն մըն է եւ ցոյց կուտայ Լորտերու Ժողովին պահանջմանց ծայրայեղ սահմանը։ Սըր Հէնրի Քէմպպէլ Պէնըրմէն յարեց.— «Կարելի չէ երկար ատեն թոյլ տալ որ Լորտերու Ժողովը միայն հաստատէ օրէնքները։ Օրինագիծերը նորէն այդ Ժողովին պիտի ներկայացուին։ Նախարարութիւնը կը յուսայ թէ Լորտերու Ժողովը խոհականութեամբ գործելով նոր քուէարկութեան պէտք պիտի չթողու. սակայն եթէ այդ պարագան տեղի ունենայ, Նախարարութիւնը պիտի կատարէ զայն՝ այն համոզումով որ աշխարհին գործ մը տեսած պիտի չըլլայ։ Լորտերու Ժողովը իր օգտակարութիւնը ունի, սակայն պէտք չէ որ արգելք ըլլայ ծրագրուած օրինագիծերուն կիրառման։»

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿՆՈՋ ՀՐԱՄԱՆԻՆ ՏԱԿ.— Բոլորովին կանանց ձեռքով կառավարուած միակ քաղաքը Օհիոյի մէջ է։ Օհիօ, ինչպէս յայտնի է, Ամերիկայի մէջ պահպանողական միակ գաւառն է։ Այդ քաղաքին անունն է Իստ Քլէյրինտըն, ուր մէկ քանի աննշան բացառութիւններէ զատ, ամէն գործ կանանց ձեռքն է։ Բայց այդ տեղի կիները եւրոպական ֆէմինիզմի պահանջումներով ժամանակ չեն կորսնցներ, այլ լուռ մունջ կ'աշխատին հանրային պաշտօններու կիրառմամբ, կարեւորագոյն զբաղումներով. առեւտուրի գործն ալ տակաւ իրենց ձեռքը պիտի անցընեն ամբողջապէս։ Զարմանալին այն է որ, այն վայրկեանէն սկսեալ երբ Իստ Քլէյրինտընի կիները վերջնապէս իրենց ձեռքն անցուցին քաղաքին վարչութիւնը, երկու սեռին մէջ ամէն մրցում դադրեցաւ։ Այրերը իրենց ճակատագրին համակերպեցան և փոխանակ իրենց կիներուն ու աղջիկներուն ձեռքէն խլել փորձելու անոնց նոր պաշտօններն ու պատիւները, հնազանդեցան անոնց՝ զանոնք հիացնելու աստիճան կրաւորական դիրքով։ Հիմա կրօնքի պաշտօնեաներն ալ կին են հոն. այր բժիշկ չկայ քաղաքին մէջ. հեռագրատան և թղթատարատան ամէն պաշտօնեաները կին են. օթէլներու մէջ ալ բնաւ այր սպասաւոր չկայ։

ՔՈՒԱՅԴ.— Լոնտոնի մէջ նոր թղթախաղ մը հնարուեցաւ. «պրիճ»ի պէս պիտի սիրուի ընդհանուրէն, վասն զի անոր պէս կնճռոտ է և սա առաւելութիւնն ունի որ թէ՛ 4 և թէ 3, 5 կամ 6 ընկերներով ալ կրնայ խաղցուիլ։ Այս նոր խաղին անունն է «քուայդ», վասն զի բառին լմնցողը fուայդ («քիդ» ըլլալ) կը կոչուի։ Այս խաղը իր յատուկ թուղթերը ունի, որ մեծ մասամբ Մ. Նահանգաց մէջ կը շինուին։ Ամէն թուղթի վրայ մեծ տառեր, Aէն մինչեւ É, և թուանշաններ (1էն մինչեւ 11) կան։ Թուղթերը հաւասար քանակութեամբ կը բաժնուին և խաղցողը կը կարգաւորէ զանոնք տառերուն և թուանշաններուն համաձայն։ Երեք մասնաւոր թուղթեր fուայդ բառը կը ցուցնեն, որոնք կը կազմեն բացուած կարգ մը (serie) և իրաւունք կուտան խաղցողին վերստին խաղալու։ Խաղը կը շահի այն որ ամէն խաղաթուղթերը ձեռքէ հանէ, և իր նշանակելիք «բոնդօ»ներն ալ խաղընկերին ձեռքը մնացած թուղթերուն թուանշաններուն համաձայն կը նշանակէ։ Այս նոր թղթախաղին մէջ շատ հետաքրքրական և շատ սրամիտ դարձուածքներ կան, բայց շատ դժուար է զայն խաղալ։

ԱՐԵՒԻՆ ԲՈԼՈՐԱԿԱՆ ԽԱՒԱՐՈՒՄԸ դիտելու համար, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ յունուար 3ին (Ն. Տ.), գիտական մեծ արշաւախումբ մը ճամբայ ելած է Հիւսիսային Ամերիկայէն, Խաղաղական ովկէանոսի մէջ Դահիդիէն 400 մղոն դէպի հիւսիսային արեւմուտք՝ Ֆլինդ կղզին։ Բոլորական խաւարումը այս անգամ 4 վայրկեան պիտի տեւէ, ինչ որ մեծ առաւելութիւն մըն է դիտողներուն համար։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Միւթէմաիզի աստիճան տրուեցաւ Ընկիւրիի նահանգին հաշուակալութեան միւմէյիզ Մահմուտ Նէտիմ էֆ.ի և Սանայի նահանգին Իտարէի Ժողովին երկրորդ քարտուղար Ալի էֆ.ի։

ՊԱՇՏՕՆ.— Պրուսայի նահանգին գանձմանց Տնօրէն անուանուեցաւ Տէքէաղաճի գաւառին տուրքերու Տնօրէն Հիւսէյին Ավնի էֆ.։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Գոնիայի մէջ Հաջրէթը Մէվլանա Տէրկեահին չէլէպի Ապտիւլհալիմ Չէլէպի էֆ.ի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Պետական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղին օգնականներէն Հասան պէյի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ հեռագրական վերստուգութեան օգնական Ֆուատ պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Պօլապատի գաւառակին գայմագամ Օսման Ֆէվզի էֆ.ի։

— Լիագաթի ոսկի շքադրամ Տպագրական Տեսուչ Քէմալ պէյի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎՍԵՄ. ՔԷՄԱԼ ՊԷՅ.— Ինչպէս կ'երեւայ Պաշտօնականներէն, Վեհ. Սուլթանը, իբրեւ ապացոյց մը այն բարձր համարման զոր կը տածէ Տպագրական Տեսուչ Վսեմ. Քէմալ պէյի նկատմամբ, բարեհաճած է Լիագաթի ոսկի շքադրամ շնորհել Ն. Վսեմութեան։ Կը փութանք շնորհաւորել Քէմալ պէյը կայս. այս թանկագին շնորհաց արժանանալուն համար, իբրեւ արժանաւոր վարձատրութիւն իր բարւոք և հաւատարմական ծառայութեանց։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ նոր նախագահ Հասան Ֆէհմի փաշա, երէկ, ներկայ գտնուեցաւ Նախարարաց Խորհուրդին։

ԳԱՍԹԷԼՄՈՆԻԻ կուսակալի փոխանորդ և տեղւոյն զօրաբաժնին հրամանատար Ֆէրիգ Րիզա փաշան դարմանելու համար Գոնիա ղրկուած գնդապետ Ճէվանի պէյ, կայս. բժշկական վարժարանին կոկորդի հիւանդութեանց ուսուցիչը, Կ. Պոլիս վերադարձաւ։

ԱՏՈՒՍ ԵՒ ՓԱԹՍ.— Իզմիրէն կը գրեն թէ սեպտեմբերի վերջին տասը օրերուն գաւառին զանազան նաւահանգիստներէն 13,256 չէքի փայտ և 9,636 կենդինար ածուխ ղրկուած են Կ. Պոլիս։ Նոյն միջոցին 14,481 չէքի փայտ և 13,048 կենդինար ածուխ իջուցուած են նաւահանգիստները։

— Հոկտեմբերի առաջին չորեքօրեային Էտրէմիտի Աքչայի նաւահանգիստը 7000 քիլօ ածուխ իջուցուած է և Համիտիէ նաւահանգիստն ալ 8000։ Իզմիր ու Անատոլիա ղրկուած 36,000 քիլօ ածուխը զեղչելէ յետոյ, պատրաստ կայ 86,000 քիլօ։

ԹԷՄԷԹԹԻՒԻ ՏՈՒՐՔԻՆ սահմանման ու գանձման մասին հրատարակուած կանոնագրին կիրառմանը համար հարկ եղած ցուցակը եղած էր այն նահանգները, գաւառները ու գաւառակները, ուր մարդահամարի գործողութիւնները աւարտած են։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ մէկ քանի նահանգներու մէջ ներկայ տարուան արձանագրութեանց և հաշուեներու հիմնական տումարները հին դրութեան համաձայն պատրաստուած, տուրքի «թէզքէրէ»ները ըստ այնմ գրուած և ատոնց պարունակութիւններն ալ մասամբ գանձուած են, ծանոյց ամէն կողմ որ այդ կանոնագիրը յառաջիկայ տարիէն սկսեալ գործադրուի։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ երկաթուղիին օգոստոս 2ի վիճակահանութենէն 600,000 ֆր.ի մեծ պարգեւը շահող 34,378 թիւ արժեթուղթը Վիեննայի Բէշտի Անդդլօ պանքային ներկայացուեր է՝ այդ գումարը գանձուելու համար, սակայն այդ արժեթուղթը բունին չհամապատասխանելով, որոշուեր է մէկ քանի մասնագէտներու քննել տալ՝ հաստատելու համար թէ բուն իսկ արժեթո՞ւղթ է թէ ոչ։

ՌՈՒՍԻՈՅ Նիքօլա կայսեր գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, յառաջիկայ կիրակի, գոհաբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին Ռուսիոյ դեսպանատան մատուռին մէջ։

ԷՐԷՅԼԻԻ նաւահանգիստին համար ազատարարներու խումբ մը կազմելու ծրագիրը ընդունելի դատուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին կողմէ, որ գրեց պատկանեալ տեղերը՝ կատարել այդ կազմակերպութեան գործառնութիւնները։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻՆ ցորեններու արտածման արգելքը եգիպտացորեններու համար ալ պիտի գործադրուի։

ՍՐԶՆԿԱՅԻ գաւառին կեդրոնական գաւառակին Սէմիդ Ալի ու Կանի Էֆէնտի ագարակներու ժողովուրդէն 45 տուրքի Երկրագործական Պանքային կողմէ դրամ փոխ պիտի տրուի փոխադարձ երաշխաւորութեամբ։

ՍԵՒ ԾՈՎԻ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐԸ.— Գասթէմունիի կուսակալութիւնը գրեց ձեռնհաս պաշտօնարանին որ Կ. Պոլսէն Սեւ ծով երթալիք շոգենաւերը, մանաւանդ ձմեռը, նախապէս քննուին նաւահանգիստի վերստուգութեան կողմէ՝ հաստատելու համար անոնց տոկուն և ուղեւորութիւն կատարելու կարող ըլլալը, վասն զի վերջերս Կասիքի Ընկերութեան Ալեքսանդրոս շոգենաւը, որ Կ. Պոլսէն ճամբայ ելած էր դէպի Տրապիզոն, Զոնկուլտաքի բացերը մեքենայի խանգարում ունեցեր և երեք օր ծովին բացը մնալէ ետքը դժուարաւ կրցեր է Էրէյլի ապաստանիլ։ Ուղեւորները, ամէն տեսակ նեղութիւններէ զատ, երեք օր ալ անօթի մնացեր են։

ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ քանիցս եղած զեկոյցներուն հակառակ, կարգ մը անձեր, առանց վկայական ունենալու, բժշկութիւն ու վիրաբուժութիւն կ'ընեն, ծանոյց ամէն կողմ՝ արգիլել այդ օրինազանցութիւնը։

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ֆրանսական բժշկական վարժարանին տարեկան քննութեանց ներկայ գտնուելու համար քննիչ մարմին մը կազմուած է, որ այսօր Պէյրութ կ'ուղեւորի Մէսաժըրիի շոգենաւով։ Այդ մարմինը կը կազմեն բժշկական կայս. վարժարանին դասախօսութեանց վերատեսուչ Ֆէրիգ Մահմուտ փաշա և նոյն վարժարանին ուսուցիչներէն Իսմայիլ Ալի ու Հասան Ֆուատ պէյերը։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին մէջ Պիղատիչէն մինչեւ Սանտըըղը հեռագրական թել մը պիտի հաստատուի։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Միթիլլիի մէջ արտէ մը նրբարուեստ անօթ մը գտնուեր է՝ սպիտակ հողէ շինուած։ Վրան գտնուած արձանագրութիւններէն կ'երեւայ թէ Հռոմայեցիներէն մնացած հնութիւն մըն է։

ՇԱՏ ԶԱՒԱԿ ՈՒՆԵՑՈՂ ՄԱՐԴ ՄԸ.— Իզմիրի լրագիրները կ'ըսեն թէ Ուրլա գաւառակին Բիհամլը գիւղին մէջ երկրագործ մը քսան զաւակ ունեցած է, որոնց տասնըհինգը՝ մանչ և հինգն ալ աղջիկ։ Այդ անձին կինը մեռնելով, երկրորդ անգամ ամուսնացեր է ութսուն տարեկան հասակին մէջ. ամուսնութենէն մէկ տարի ետքը կինը երեք զաւակ ծներ է միեւնոյն ատեն։ Ուրլայի թաղապետութիւնը նկատելով որ այդ անձը աղքատ է, ամսաթոշակ մը յատկացուցեր է անոր։

ԿՐԹԱԿԱՆ Նախարարութիւնը ծանոյց ամէն կողմ որ, ամէն տարուան պէս, այս տարի ալ նահանգներու իսլամ և ոչ-իսլամ վարժարանները քննուելով, տեղեկագրուի թէ ուսանողներուն թիւը նախորդ տարուան հետ բաղդատելով ո՛րքան պակսած կամ աւելցած է. նաեւ պաշտօնական արտօնութիւն չունեցող վարժարանները արտօնութեան տակ առնել, ուսմանց ծրագիրները քննել եւայլն։

ՁԿԱՆ ԻՒՂ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը ծանոյց պէտք եղած տեղը՝ տարրալուծել մէկ քանի դեղի վաճառատանց և դեղարաններու մէջ գտնուած ձկան խառնուրդ իւղերը։

ՌՈՏՈՍԹՈՑԻ կարօտ երկրագործներուն Երկրագործական Պանքային կողմէ փոխադարձ երաշխաւորութեամբ դրամական փոխատուութիւն պիտի ըլլայ։

ՆԵՐՈՒՄ.— Կայս. Իրատէ մը ներում շնորհեց Օսման Պէչէօղլը Տուրմուշ անուն անձին, որ մարդասպանութեան համար տասնըհինգ տարուան ժամանակաւոր աշխատութեան դատապարտուած ըլլալով Պոլուի բանտը կը գտնուէր, և սակայն հիւանդոտ է։

ՕԴԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ.— Երէկ առաւօտեան կարկտախառն անձրեւին, որոտումներուն և փայլատակումներուն ատեն Պոլսոյ Ֆաթիհ թաղը Հաճի Օսման էֆ.ի տան վրայ կայծակ իյնալով, պարտէզի կողմի սենեակները սկսան այրիլ, սակայն ժամանակին իմացուելով կարելի եղաւ մարել։

— Մաքրիգիւղի մէջ «Պապա» կոչուած կայմին վրայ կայծակ իյնալով բաւական տեղ ճեղքուեր է։

ՃԱՆԻԿ գաւառին Պաֆրա գաւառակին կարօտ երկրագործներէն երեք հարիւր տուրքի 60,000 ղրուշ փոխ պիտի տրուի Երկրագործական Պանքային կողմէ՝ փոխադարձ երաշխաւորութեամբ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը, երէկ դատեց Գուլթէփէ Ալի անուն անձը որ, անցեալ յունիսին Ռէն Գաբանի կողմը զէնքով վիճակի մէջ և կռիւ մը հետեւանքով դաշոյնով սպաննած էր Ճանպազ Մէհմէտ Ալին։ Գուլթէփէ Ալիի արարքը հաստատուելով, տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուեցաւ։

ՍԷՆԻՒՐՔԷՕՅԻ ՀՐԴԵՀԸ.— Լ. Հէրըլտ կ'ըսէ թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դեսպան Բալլավիչինի մարքիզին նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կը կազմուի՝ Սէնիւրքէօյի հրդեհին վնասուողներուն ի նպաստ հանգանակութեան ձեռնարկելու համար։ Այդ յանձնաժողովին կ'անդամակցին Բանքիէրի պէյ, Պ. Է. Էվլէնիէրէս և ուրիշ առաջնակարգ անձնաւորութիւններ։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ.— Անցեալ գիշեր Բէնտիրքի Ռէժիի դէտերը գիւղէն քիչ հեռուն ծխախոտի մաքսանենգներու հանդիպեցան. կռիւ մը ծագելով մաքսանենգները 250 օխա ծխախոտ թողուցին ու փախան։

ԿԱՌՔԻ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ Էմին Էօնիւի և Պալըք Բազարի կողմերը Ահմէտ ու Եանի անուն երկու հոգի վարձու կառքերու կողմէ կոխոտուելով վիրաւորուեցան։ Կառապանները ձերբակալուեցան։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼԻՍԷ ՊԵՐԱՅԻ
(Lycée Français de Péra)

Սեղանաւորական և Առեւտրական Դասախօսութիւնք պիտի սկսին Նոյեմբեր 1ին (Ն. Տ.) և պիտի շարունակուին ամէն օր, իրիկուան ժամ 6էն 7 (Ը. Ե.)։

Դասախօսութիւնք ձրի են և միմիայն արձանագրութեան համար մէկ օսմ. ոսկի կանխավճարի մը պէտք կայ։ 15—10

ՀՐՁԻԳՆԵՐՈՒ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ
ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ

ՉՈՐՐՈՐԴ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Եղեռնադատ ատեանին առջեւ երէկ տեղի ունեցաւ հրձիգներու չորրորդ դատավարութիւնը։ Ինչպէս յայտնի է, ամբաստանեալներն են Ֆիլիպ Չէնկէլի, Օննիկ Ֆէրահ ու սպասաւորը՝ Միքէ, փաստաբան Պօղոս Նալպանտեան, Յակոբ Գազազեան, ապահովագրութեան պաշտօնեայ Արամ Ասլանեան, ռոմիագիր Նիքօլի Գալլա, սենեկապետ Լեւոն Պուշաքճեան, կահագործ Գասպարեանօղլը Մերկր, Ժաք (որ Բեգրօ ու Վիգալի անուններն ալ կը կրէ), դեղի վաճառական Գրիգոր Ղազարոսեան, Եորկի Չէնկէլի, գինեպան Մանոլ Կալգա, Ֆէնէրլի Զաֆիրի, Ճէմալ ու մայրը՝ Ֆաթմէ Իգպալ, Զապէլ կամ Մարիամ, Հելլենացի Մանոլիօ Աֆարի, Տիկին Անիոս, Մարգօ, Տիկին Լուիզա ու աղջիկը Օնորին և Գալէմքեար Սավա։ Պաշտպան փաստաբաններն ալ իրենց տեղերը կը գտնուէին։ Դատավարութիւնը ժամ 6ին սկսաւ։ Իբրեւ վկայ հրաւիրուած և Ալթը Բարմաք խանը հաստատուած ապահովագրութեան պաշտօնեայ անգլիացի Պ. Սէլլս, 39 տարեկան, յայտարարեց թէ ամբաստանեալներէն Զաֆիրին, Յակոբը, Ֆիլիպը ու Արամ Ասլանեանը կը ճանչնայ, սակայն հաստատապէս չի գիտեր թէ ատոնք հրձիգութիւն ըրած ըլլան. միայն թէ զանազան տեղեր իմացած էր որ կարգ մը հրձիգներ երեւան ելած են, որոնք հրդեհ առաջ կը բերեն, թէ այդ պատճառաւ Կ. Պոլսոյ մէջ հրդեհները շատցած են և թէ ապահովագրական ընկերութիւնները և Կ. Պոլսոյ ժողովուրդը կը վնասուին. յետոյ լրագիրներուն մէջ կարդացած էր որ հրձիգները ձերբակալուած են։ Ապահովագրական Քօմէրշըլ Ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալ Պ. Նիքօլաքի, որ իբրեւ վկայ հրաւիրուած էր, յայտարարեց թէ ամբաստանեալներէն միայն Ֆիլիպը կը ճանչնայ, թէ ատոր հրձիգ մը ըլլալու մասին տեղեկութիւն չունի. միայն թէ Բերայի մէջ շատ մը տեղերէ իմացած էր որ կարգ մը հրձիգներ երեւան ելած են որոնք ապահովագրուած տուները կ'այրեն. ապա լրագիրներուն մէջ իրողութիւնը կարդացած էր։ Յետոյ իբրեւ վկայ լսուեցաւ ապահովագրական Ընկերութեանց Տնօրէններէն Պ. Ռոսի, որ յայտարարեց թէ Լեւոն Պուշաքճեանը կը ճանչնայ և թէ իմացած էր որ կարգ մը հրձիգներ կ'այրեն ապահովագրուած վայրերը, սակայն այդ անձերուն անունները չէր գիտեր. յետոյ լրագիրներուն մէջ կարդացած էր ատոնց ձերբակալուիլը, որով հասկցած էր թէ ատոնք էին հրձիգները։ Բերայի Տօղրամաճը փողոցը բնակող 21 տարեկան Օլկա, որ իբրեւ վկայ հրաւիրուած էր, սա յայտարարութիւնը ըրաւ.— «Ամբաստանեալներէն միայն Պօղոս Նալպանտեանը կը ճանչնամ։ Իրիկուն մը, ժամը կէսին ատենները, Պօղոսի հետ Բերա, Բարմաք Գափու, Տիկին Քաթինայի տունը գացինք։ Նոյն գիշերը ժամ 7-8ին ոստիկանները սենեակին դուռը զարնելով «կրա՛կ կայ, դուրս ելէք» պոռացին։ Ես իսկոյն փողոց ելայ՝ ոստիկաններուն կողմէ տրուած վերարկուի մը մէջ փաթթուելով։ Այդ գիշերը Պօղոս Նալպանտեան ինծմէ չբաժնուեցաւ։ Նոյն տանը տէրը՝ Տիկին Քաթինան մէկ քանի անգամ բնակած թաղիս մէջ տեսայ. գիտեմ իր տունը հրաւիրեց. ժամանակ անցնելէ ետքը Պօղոսի հետ նոյն գիշերը այդ տունը գացինք և այն գիշերը տանը վերի յարկէն հրդեհ ծագեցաւ։ Միւս հրդեհներէն տեղեկութիւն չունիմ»։

Դատարանը ապա լսեց ամբաստանեալներուն ի նպաստ հրաւիրուած վկաները։ Ատոնք, Բերայի մէջ պատրաստ հագուստ ծախող Բարսեղ, Բերա բնակող փաստաբան Միհրան, Յակոբ ու կահագործ Սարգիս, յայտարարեցին թէ ամբաստանեալներէն մէկ քանին կը ճանչնան և միւսները չեն ճանչնար, թէ անցեալ դատավարութեան միջոցին իբրեւ վկայ լսուած Յակոբ անուն անձը դրամ պահանջած էր ամբաստանեալներէն և թէ իրենք ուրիշ տեղեկութիւն մը չունին։ Ղալաթիոյ մէջ բնակող ու գիշերապահ Իպրահիմ ալ, որ իբրեւ վկայ հրաւիրուած էր, յայտարարեց թէ հրդեհի մասին տեղեկութիւն մը չունի։ Իբրեւ վկայ հրաւիրուած անգլիացի վաճառական Պ. Պէյքըր յայտարարեց թէ հրդեհին նկատմամբ տեղեկութիւն չունի և թէ իրողութիւնը միայն լրագիրներուն մէջ կարդացած է։ Ուրիշ մէկ քանի վկաներ ներկայացած չըլլալով, դատարանը որոշեց դրամական տուգանքի ենթարկել զանոնք և դարձեալ կոչնագիր ղրկել։ Դատավարութիւնը յետաձգուեցաւ նոյեմբեր 1ի հինգշաբթի օրուան։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ՀԱՄԱՐ «ՎԻԶԱ»

ԱԶԴ.— Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութիւնը հարկատուներուն դիւրութիւններ ընծայելու համար Դրոշմատուրքի կանոնագրին գործադրութիւնը և այդ օրինական տրամադրութեանց կիրառման մասին ամէն անստուգութիւն փարատելու նպատակաւ, դրոշմատուրքի մասին վիզա մը հաստատած է։ Դրոշմատուրքի վիզան կը կատարուի՝ թուղթին վրայ նշանակելով տեսնուած ըլլալը, ինչ որ 2 ղրուշ դրոշմատուրքի ենթակայ է՝ վիզայի օրուան թուականով. նաեւ յիշատակութիւն մը պէտք է կատարուի թէ քննուած թուղթերը կանոնաւո՞ր են դրոշմատուրքի տեսակէտով։ Դրոշմատուրքի վիզայի կրնան ենթարկուիլ այն ամէն թուղթերը, որոնք դրոշմատուրքի օրէնքի մասին ո և է թերութիւն չունին։ Հետեւաբար հարկատուները դիւրաւորաբար կրնան սա գրութիւնները ներկայացնել, ձեւակերպութիւնները կատարուելու համար.— 1. Թուրքիոյ մէջ պատրաստուած ու չստորագրուած գրութիւնները։ 2. Թուրքիոյ մէջ պատրաստուած և ստորագրուած ու օրինապէս դրոշմաթուղթ փակցուած ամէն գրութիւն։ 3. Օտար երկիրներէն և դրոշմատուրքի օրէնքը չգործադրուած այն վայրերէն եկած գրութիւններ, որոնք թէեւ օսմ. դրոշմաթուղթ չեն կրեր՝ բայց Թուրքիոյ մէջ տակաւին չեն սկսած գործածուիլ։ 4. Օտար երկիրներէն և դրոշմատուրքի օրէնքը չգործադրուած այն վայրերէն եկած գրութիւններ, որոնք օրինական դրոշմաթուղթ կը կրեն։ 5. Դրոշմատուրքէ զերծ գրութիւններ։— Թիւ 1 և 3 հատուածներուն մէջ յիշուած գրութիւններուն վիզայի գործողութիւնը կը կատարուի դրոշմատուրքին գանձուելէն, փակցուելէն ու ջնջուելէն յետոյ։ Թիւ 2, 4 և 5 հատուածներուն մէջ յիշատակուած գրութիւններուն վրայ վիզայի գործողութիւն կատարուած ըլլալը կը նշանակուի, գրութիւնները քննուելէ յետոյ միայն։ Դրոշմատուրքը վիզա ընելու գործողութիւնը, 1323 յուլիս 19/1907 օգոստոս 1էն սկսեալ, Օսմ. Թղթատարական ճիւղին դիմաց Վիթալիս խանը գտնուած դրոշմաթուղթի Տնօրէնութեան գրասենեակին մէջ կը կատարուի։ Յառաջիկային, այս գործողութիւնը պիտի կատարուի նաեւ Թուրքիոյ ուրիշ կարեւոր կեդրոններուն մէջ։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

1/19օգոստոս 1907 30—21

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը այսօր այցելութեան գնաց Հասան Ֆէհմի փաշայի և շնորհաւորեց Ն. Վսեմութեան Պետական Խորհուրդի Նախագահ անուանումը։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՄԱՅՐԱՊԵՏՆԵՐԸ

Ազգ. Հիւանդանոցի Ց. Ցակոբեան յարկաբաժնին մէջ պաշտօնավարող երեք անգլիացի մայրապետներուն առաջին տարին լրանալու մօտ ըլլալով, խնդիր է թէ անոնց պայմանագիրը պիտի վերանորոգուի՞ թէ ոչ։ Այս պարագան, աւելորդ է շեշտել, բացարձակապէս կախում ունի Ցովհաննէս էֆ. Ցակոբեանի բարեացակամ տրամադրութենէն, որ անձնապէս կը վճարէ անոնց թոշակները ու կը հայթայթէ հանդերձեղէնները, անունդնին միայն Հիւանդանոցին վրայ ըլլալով բնականաբար։ Այդ հիւանդապահուհիներէն առաջինը կը ստանայ 8 ոսկի ամսաթոշակ ու երկու օգնականները 5ական, ընդ ամէնը տարեկան 216 ոսկի, որ հանդերձեղէնի ու այլ մանր ծախքերով 250ի կը հասնի։ Հոգաբարձութիւնը ընդհանրապէս գոհ է անոնց պաշտօնավարութենէն ու ջանասիրութենէն։ Ասոնցմէ այդ աղջիկներուն գլխաւոր յատկանիշներն են՝ մաքրութիւն, աշխոյժ, ուշադիր հոգածութիւն և հիւանդապահութեան սկզբունքներուն կատարեալ գիտակցութիւն ու փորձառութիւն։ Միակ յանցանք մը ունին... իրենց ստորադասեալներուն՝ հիւանդապահուհի, հիւանդապահ կամ սպասաւոր՝ թերութիւններուն աչք չի գոցել և նմանօրինակ թերութիւններն անմիջապէս ներկայել, Տնօրէնութեան միջոցաւ, Հոգաբարձութեան ուշադրութեանը, ինչ որ թերի ծառայութեան մէջ գտնուող երկրորդական պաշտօնեաներուն գործին չի գար և հետեւաբար հաշտ աչքով չեն նայիր այդ մայրապետներուն։ Հոգաբարձութիւնը ջերմ փափաք ունի որ անոնք ժամանակ մը եւս շարունակեն պաշտօնավարել Հիւանդանոցին մէջ, ուր այնքան օգտակար կը հանդիսանան։ Բացի ասկէ՝ եթէ անգլիացի հիւանդապահուհիները արձակուին, անոնց տեղը բռնելիք կարող հայուհիներուն ալ գրեթէ նոյն գումարը պիտի տրուի, առանց անոնցմէ նոյն արդիւնքը ակնկալելու։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Երկուշաբթի թիւով ծանուցինք թէ բարեկիշատակ Ռ. Յ. Պէրպէրեանի որդին՝ Օննիկ էֆ. Պէրպէրեան՝ որ իր բարձրագոյն ուսմանց ընթացքն աւարտած՝ նոր վերադարձաւ Եւրոպայէն, վարժարանին ընդհ. տեսուչ Պետրոս էֆ. Կարապետեանի կողմէ ներկայացուած էր սաներուն, իբրեւ միսյուն դաստիարակ։ Երիտասարդ ուսուցիչը այս առթիւ հակիրճ բանախօսութիւն մը արտասանած էր, զոր հաճութեամբ կը հրատարակենք։

Երբ այսօր երեք տարուան բացակայութենէ մը ետք, կրկին դպրոցին մէջ կը գտնուիմ, զգացումներու հոսանք մըն է որ ներսս կը գոռայ. ու ինչո՞ւ. երկինք չկամեցաւ ու կոյր դժբախտութիւնը մտաւ մեր ընտանեկան յարկէն ներս, իր առաջը բաց գտնելով կրթական այս յարկին դուռը։ Բարոյական ու մտաւորական ասպարէզը անմիջական անկում մը պիտի կրէր արդարեւ այս Հաստատութեան, քանի որ նոյն մթնոլորտը բարեխառնող կրթական ոյժը կուզար անհետանալ, ձգելով իր ետեւ յուսահատութեան մատնուող ընտանիք մը, դպրոցը, ու թիւը անոնց որոնք բարոյական զաւակներն են անոր, կ'ողբային իրենց հայրը։ Սակայն տիրող բարոյական ոյժին այդ տեկման ատեն եղան բռնող դժբախտութեան ովկիանին մէջ նաւաբեկեալ յուսահատը, — այս վարժարանը, — ու երբ ան դուրս ելաւ ազատուած, ներկային մէջ առողջ, ու ապագային վստահ, հիացման ծափերը դադար չունեցան գնահատելու այն գործերը, որ անոր կեանքը ապահովեցին։

Իսկապէս Ս. Պատրիարք Հօր ցոյց տուած համակրանքը հանդէպ անոր որ իր եռին գործ մը կը ձգէր ու հանդէպ այս վերջինոյն, յուզեց զմեզ՝ մեր երախտագիտական էն բուռն զգացումներուն մէջ, ու զայս զգալ միշտ մեր հոգեկան նուիրական վիճակը դարձաւ ա՛լ, ու երբ երկրորդ բնութիւն մը, իր արտայայտման ձեւն ու կերպը խառնուեցաւ ու լուծուեցաւ մեր կեանքին մանրամասնութեանց մէջ։

Ն. Ամենապատուութեան այս գործին

Խաչիկ էֆ. Խօրասանճեան իր անուան տարեդարձին առթիւ 221½ օխա խաղող, Մկրտիչ էֆ. Պեզազեան՝ 107¾ քաշ խաղող, Տէր և Տիկին Արտաշէս Հիւրմիւզ և Օրիորդ Բօրթուգալ փաշա 9½ օխա շաքարեղէն, Վսեմ. Գէորգ էֆ. Ասլանեան՝ 1 հատ գաւէ արծաթիկ և 1 հատ գործիք գծագրութեան, Գրիգոր էֆ. Թ. Այպերթեան (ի Պաթում) 15 կտոր վիրաբուժական գործիք, Տիկին Վարդուհի Զպուքճեան, 1 հատ գրքակալի ծածկոց քրօշէյի։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր — Արշակ Գարակէօզեան
Կ. Ատենապետ — Տիգրան Մանուկեան

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերէն, հոկտ. 29)

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ, 28 հոկտ.— Թայմզ հետեւեալ հեռագիրը կը հրատարակէ Նիւ-Եորքէ իր թղթակցէն.—«Եւրոպայէ դրամ կուգայ, վստահութիւնը կը վերահաստատուի և դրամական հրապարակին վիճակը լաւ է։ Չիքակոյի ու հիւսիսային արեւմտեան գա- …

բով տագնապած ըլլալնուն համար չէ որ կրօնական բանաձեւերը և հիմնադրութիւնները կը քննադատեն։ Ընդհակառակը այդ քննադատութիւնն է որ զիրենք առաջնորդած է կենսական և կրօնքին հետ հաշտ ընթացող իմաստասիրութեան մը։ Կրօնական նոր գաղափարներու պաշտպանները ինքզինքնին կաթոլիկ կը դաւանին։ Պապական կոնդակին դէմ տրբուած այս պատասխանը շատ մը վիճաբանութիւններ պիտի յարուցանէ։ Բացի կարգապահական տեսակէտէն, որուն վրայ լռութիւն կը պահուի, Վատիկանի մէջ ո և է կարեւորութիւն չընծայուիր այդ պատասխանին։

ԱՂԷՏՆԵՐԸ ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԷՋ

ՀՌՈՄ, 28 հոկտ.— Երկրաշարժին պատճառած թշուառութիւնները շատ մեծ են, մանաւանդ որ երկրաշարժէն գրեթէ անմիջապէս ետքը տեղացած տեղատարափ անձրեւները դժուարին կացութեան մը մատնեցին արկածեալները։ Կառավարութեան կողմէ ղրկուած զինուորները վրանակներուն տակ մնացողները դուրս կը հանեն չարաչար։ Ցերուծանոյի մէջ երկու հարիւր անկողիննոց, Պրանքալէոնի մէջ 150 անկողիննոց և մօտակայ արկածեալ …

ՀՌՈՄ, 27 հոկտ.— Երեսփոխան Պ. Պրիօսլադի Միլանի լրագրին մէջ հրատարակած նամակով մը կը հրաւիրէ ներքին գործոց նախարարն որ հրատարակել տայ 1905ին Քալապրիայի երկրաշարժէն արկածելոց համար եղած ծախքերու հաշիւը։ Կ'ըսէ թէ քաղաքապետներն ու հանրային բարձրաստիճան պաշտօնատարներ իւրացուցած են արկածելոց յատկացուած դրամները։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ
ԿՕՇԻԿՆԵՐ
Արանց, կանանց
եւ տղոց համար
ԿԱԼՕՇ ԵՒ ՄՈՒՃԱԿ
ԿՐՆԱՔ ԳՏՆԵԼ
ԹԻՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ
ՂԱԼԱԹԻԱ

ՅԱՏՈՒԿ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 20 հոկտ.— «Բռիմ»ներու պատասխանը այսօր կատարուեցաւ անկանոն և տկար հրապարակի մը վրայ՝ իբրեւ հետեւանք Նիւ-Եորքէ ու Պերլինէ առնուած հեռագիրներու, ուր ամէնէն աննպաստ հակումը կը տիրէ։ «Բռիմ»ներէ շատերը լքուեցան։ Բոլոր գիները ինկած են և առաջարկուած վաճառումներուն համար գնող չկայ։ Ֆրանսական ռանդէն զատ միւս բոլոր արժեթուղթերը ինկած են։ Ռիօ Թինթօ նորէն 80 ֆր. կորսնցնելով 1741 եղաւ։ Պղինձը 64էն 62,50ի իջաւ։ Գալիա Գարասայըն 481 սկսաւ և 462 փակուեցաւ։ Կապարի գինը աւելի տկար է՝ 18.12։ Վարկի հաստատութեանց բաժնեթուղթերուն գիները նուազ հաստատուն են։ Լոնտոնէն առնուած լուրերու վրայ թէ Անգլիոյ Պանքային դրամի սակը վաղը պիտի բարձրանայ, Սակարանի փակման պահուն գիները աւելի վար էին։ Լոնտոնի Սակարանին մէջ հրապարակը շատ գէշ է, մանաւանդ ամերիկեան արժեթուղթերուն …

Նոր Հրատարակութիւն Մը

ԸՆԹԱՑՔ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ, տարր. Ա. և Բ. տարի
Ցօրինեց՝ Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Սոյն դասագիրքը կը պարունակէ՝ թուարկութիւն, չորս գործող., համառակ և տասանորդական կոտորակ, երկրաչափական գլխաւոր ձեւեր և պարզ ծանօթութիւններ, 54 տախեկան պատկերներ ու ձեւեր։ Ամէն հաշիւ ու խնդիր օտմանեան չափերու և դրամներու վրայ հիմնուած է։

Գործին սկիզբը լիովին բացատրուած է ուսուցման եղանակը, որով ամեն ծնողք ալ կրնայ դիւրաւ սորվեցնել իր զաւկին։ Պատ. Տնօրէնք վրատունը դիմելով օրինակ մը առի կ'առնեն. գաւառի գրավաճառք և անօրէնք 50 փարայի բոլթայի փուլ պէտք է ղրկեն իրր ծախք։

Գինն է՝ 4½ ղրուշ և զեղչը 30 առ %։

Վ. Ց. Ցակոբեան ԱՆԳՂ.-ՀԱՅ. բառագիրք, Ա. տիպ, ընտիր թղթով, փոխան 1 ոսկիի, բացառաբար կը ղրկուի 50 ղրուշի, անկորուստ և ազդուած տեղը։

ԸՆԹԱՑՔ ԸՆԹԵՐՑ.—Դպրոցի գիրք, նոյն հեղինակէն, 6 մաս, 2ը մանկապարտէզի և 4ը նախակրթարանի, պատկերազարդ. շատ գնողներու մեծ զեղչ։

Բառգիրք ՀԱՅ.-ԴԱՂՂ., Ե. Տէմիրճիպաշեան, քառթոնէ 15 և փառակազմ 17.5։

Այս գիրքերը անփոփոխ և փութով ստանալու համար դիմել ուղղակի կեդրոնատեղին՝ Զ. Թորոսեան, գրավաճառ Պաճէ Գաբու, Ռասիմ Փաշա խան Կ. Պոլիս։

10—4

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 17/30 Հոկտ.

Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 %	Ք. Կ. Օ. Ո.	100	09
Ամէնէն բարձր գին	»	100	13
Ամէնէն վար գին	»	100	08½
Ռումէլի Երկաթուղի գոց	Ֆր.	161	12
Ամէնէն բարձր գին	»	161	62
Ամէնէն վար գին	»	161	12

ԲԱՑՈՒՄ 18/31 Հոկտ.

Օսմ. Փոխ. Միացեալ 4 %	Ք.Կ. Օ. Ո.	99	36½
» » » ժամկ 5ին Ք.Կ.	»	99	34
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	159	37
» » ժամկ 5ին	»	158	62
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	430	—
Անատ. երկթ. Պարտք. Ա. սերի	»	508	—
» » » Բ. սերի	»	505	—
» » բաժնեթղթ	Ա. Ո.	16	20
Շիրքէթի Խայրիէ	»	44	—
Շիրքէթի Խայրիէի Համիտիէ	»	4	65
Օսմ. Ապահ. Ընկ.	»	4	05
Օսմ. Ծխախոտ		18	15
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		8	65
» ժուիսանս		3	75
» պարտաթուղթ		472	—
Թրամուէյ	Ֆր.	36	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.		310	—
Գալիա Քարա Այտըն		460	—
Միտիլլի պանքա	Օ. Ո.	5	20
Սալօնիքի պանքա		137	—
Քարասու սատռնաշուրջեալ		32	—
» սովորական		29	—
Քարափ Իզմիրի		592	—
Լաւրիոն	Ֆր.	69	—
Զարթրըա	»	20	—

ՍԹԻՒԱՆՑ

Օսմ. Միացեալ 1 օրուան	Օ. Ո.	1	75
» » 8 »		5	50
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	—	—
Փոխ. հրապարակ Օսմ. Պանքայի 6½ %			

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	Ղրուշ	110	25
Բարիզի » »	Ֆրանք	22	76½
Վիեննայի » »	Քուրոն	21	98
Պերլինի » »	Մարք	18	75

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Անգլիական ոսկի	Ղշ.	109	36
Ֆրանսական »	»	87	12
Բօլ Էմբերիալ	»	91	10
Մեճիտի տարբերութիւն	»	107	34
Արծաթ մանրուք	»	104	15
Մեթալիք	»	99	20
Ռուսի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	65

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 30 Հոկտ.

Միացեալ Օսմ. պարտք.) բաց.	Ա. Ո.	92	20
) գոց.	»	92	—
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	166	—
Թրամուէյ	»	37	75
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	687	—
Ռէժիի բաժնեթուղթ	»	422	—
Գալիա Քարա Այտըն	»	462	—
Օսմ. մաքսատուն	»	497	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	94	30
Քրէտի Լիոնէ	»	1136	—
Ռուսական 5 %	»	91	60
Իտալական Ռանթ	»	—	—
Սպանիական արտաքին	»	91	17
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	150
Դրամազեղչ Ֆրանս. Պանքայի	»	3	½

ԼՈՆՏՈՆ, 30 Հոկտ.

Միացեալ Օսմ. պարտք) բաց.	Ա. Ո.	91	75
) գոց.	»	91	75
Օսմանեան Կայս. Պանքա	»	17	50
Եգիպտոսին միացեալ	»	—	—
Անգլիական քոնսոլիտէ Ք. Կ.	»	82	18
Հելլենական 5 % 1881	»	47	—
Զարթըրա	»	0	75
Պուլկարական փոխառ. 1892	»	102	—
Ռանտ Մայնս Ք. Կ.	»	4	18
Փոխանակագիր Բարիզի վրայ	»	25	38³⁄₁₆
Դրամազեղչ	»	4	½

PURGEN

ԲԻՒՐԺԷՆ
ԻՏԷԱԼ ՆՈՐ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

ԲԻՒՐԺԷՆ լաւագոյն, ամէնէն հաճելի և ազդեցիկ մաքրողականն է։ Իր ախորժելի բոյրով ընտիր շաքարեղէնի մը կը նմանի։ Մեծ քանակութեամբ առնուած պարագային իսկ անվնաս է և իսկ չի պատճառեր։ Կը բուժէ սկզուրիւնը, արիւներուրիւնը, արեան համախառնումը, գիրութիւնը, եայլն։ Կը ծախուի գլխաւոր դեղարաններու և դեղավաճառատանց մէջ։ Իսկական տուփերը պահանջելու է։

Միակ ներկայացուցիչ Թուրքիոյ համար
Պ. ԺԱՔ ԻՆՍԷԼՊԵՐԿ
Պոլիս, Քիւչիւք Աղուռ եֆ. խան, Թիւ 6. 2 2

ՀԻՒՆԵԱՏԻ ԵԱՆՈՍ
HUNYADI JANOS

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՒ ԲՆԱԿԱՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
Ազդու, ապահով ու հեշտ կերպով կը ներգործէ

Կը յանձնարարուի ամէն անոնց որոնք ենթակայ են

Սովորական պնդութեան, ստամոքսացաւի, լեարդի հիւանդութեանց, մաղձի խանգարումներու, լեարդային համախռնումի, զանազան տենդերու եւ տաք կլիմաներու յատուկ ուրիշ հիւանդութեանց

Գործածման չափը, երբ մաքրողական՝ 2 գաւաթ, իսկ երբ լուծիչ դեղ՝ 1 գաւաթ.
առտուն՝ բան չկերած խմել 24—24

ՊԷՏՔ Է ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԵՒ ՆՄԱՆՆԵՐԷՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՄԸ
Անգլ. կերպասեղինաց քուբոններու

ՊՈԼԻՍ, ՍԻՐՔԷՃԻ, ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ՃԱՄԲԱՆ, ՕՍՄԱՆԻԷ ՕԹԷԼԻՆ ԴԻՄԱՑ ԵՒ ՔԷՕԲՐԻՒԼԻ ԽԱՆԻՆ ՏԱԿ, ԼՈՆՏՈՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ

Սոյն վաճառատունը, աչնան եղանակին առթիւ, Անգլիոյ ամէնէն համբաւաւոր գործարաններէն բերել տուած է քալթոյի, բարտըսիւի, քոսթիւմի, բանթալօնի, բըլէնկօթի քուբոններ։ Գիները նշանակուած են իւրաքանչիւր կտորի վրայ և արտակարգ կերպով աժան կը ծախուին բոլոր քուբոնները, որոնք ամէն ճաշակի գոհացում կուտան իրենց ազնուութեամբ ու աղնուութեամբ։ Հետեւաբար այս վաճառատունը դիմող բոլոր յաճախորդները մեծապէս գոհ պիտի մնան թէ՛ ապրանքներու ազնուութենէն և թէ գիներու աժանութենէն։ Մեր ընթերցողներուն կը յանձնարարենք անգամ մը այցելել կերպասեղինաց սոյն վաճառատունը, ուրկէ գնում չկատարած՝ չպիտի կրնան դուրս ելլել։ Գաւառներէն իրենց հասցէն յղողներուն նմոյշ մը կը ղրկուի։ 10—7

Վաճառատունը կիրակի օրերը բաց է։

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները գուցէ անգլ. պաշտօնէ չլինուած ըլլալով, իրենց ազնուութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ ուզած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական և նշանադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա	) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ 343 և 343 կրկին։
	) 2. » » Ղալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա	) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առեւ։
	) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս	) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
	) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար	) Ձարշը Պօյը, Թիւ 120։

Դասերը և Տեղեկութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։ 16 50—34

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր պայմանագիրներու եւ մասնաւորաբար վարձակալութեան պայմանագիրներու վրայ նշանակուած ստացագիրներ։

Բոլոր պայմանագիրներու և մասնաւորաբար վարձակալութեան պայմանագիրներու վրայ նշանակուած ստացագիրները անհատաբար ենթարկուած են Թիւ 85ի 9րդ յօդուածին մէջ կանխատեսուած դրոշմատուրքին, այսինքն 10 փարա 40էն սկսեալ մինչեւ 100 ղրուշի համար, և 20 փարա՝ 100 ղրուշէն վեր գումարներու համար։ Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը ստուգած ըլլալով թէ բազմաթիւ պայմանագիրներ Դրոշմատուրքի Օրէնքին ենթարկուած չեն, ստիպուած է զանցառուներուն նկատմամբ դատական հետապնդում կատարել և 38րդ յօդուածին համաձայն տուգանքները գանձել, դրօշմաթուղթէ զուրկ իւրաքանչիւր ստացագրէ 150 կամ 250 ղրուշ, փակցուելիք 10 կամ 20 փարա դրոշմաթուղթին համեմատ։ Վարչութիւնը այս առթիւ հարկատուներուն կը յիշեցնէ Դրոշմատուրքի Օրէնքին 50րդ յօդուածին տրամադրութիւնները, որոնց համաձայն, զանցառուներէն գանձուած տուգանքներուն կէսը պիտի տրուի օրինազանցութիւններ իմաց տուող տեղեկատուին։ Վարչութիւնը կը զգուշացընէ այն մարդերէն, որոնք առաջ կրնան գալ պայմանագիրներու վրայ նշանակուած ստացագիրները առանց դրոշմաթուղթի ձգելէն, միեւնոյն ատեն ուշադրութիւն հրաւիրելով այն անձերու չահուն վրայ զորս ունին պայմանագրի տէրերը, եթէ տեղեկութիւն տան դրոշմաթուղթէ զուրկ ստացագիրներու մասին։ Վարչութիւնը միեւնոյն ատեն կը ծանուցանէ հարկատուներուն թէ կրնան պայմանագիրներու վրայ նշանակուած ստացագիրները կանխաւ ու ամբողջովին ենթարկել արտասովոր դրոշմի, %ին 5 ձեղչով։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

1/14 օգոստ. 1907 30—22

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոստ. 2|14 եւ 1320 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նոզըլ խան, Հէզարէն փողոց, Թիւ 14, Տօօբէրսթիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հաշուէններուն

Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս, Արձանագրութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պաղչէ Գաբու, Թրամուէյի ճամբան, Թ. 40, մաքսատան մօտ։
Պոլիս, Մ. Ի. Սառաֆ, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պաղչէ Գաբու Թիւ 10։
Պոլիս, Ապտի պէյ եւ Ընկ., Վէզնէճիլէր փողոց։
Պոլիս, Գ. Ս. Այմէլեղեան, Էմին-Էօնիւ, Պաղչէ Գաբու, Իզմիր փողոց։
Գատըգիւղ, Ալեքսանդր Անաստասիատիս չուկայի հրապարակ։
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդրիա, Մօտա Հասանէֆի։
Գէօյիւքսէրէ, Մ. Ա. Տէմարքի։
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց
Երէնգիւղ, Թէօտոս Խօանիտէս, Նաւամատոյի մօտ։
Շիշլի, Մ. Է. Թոսի, Գէօյիւքսէրէ Համաքէսի, Թիւ 137։
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրեանց, Թիւ 12, Թիւնէլ խան։
Բէյնօղլու, Բ. Սամմարքօս։
Մեծ Կղզի, Բէօռլ էֆ.։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անկէլիտէս, կայարանի հրապարակ։
Սան Սթէֆանօ, Պէչէճեան էֆ.։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ
ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՍՈՅԹԸ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՋԵՏԵՂՄԱՆ ՑԱՏԿԱՑՈՒԱԾ

Պարգեւները կը վճարուին Կ. Պոլսոյ մէջ Երկրագործական դրամատան և Օսմ. Կայս. Պանքայի, իսկ գաւառներու մէջ յիշեալ Պանքաներու մասնաճիւղերուն կողմէ։ Տասներորդ Թիրաժը պիտի կատարուի 1323 Նոյ. 1ին Համբողջ. Շինութեանց պաշտօնատան մէջ։

Տոմսակներուն թիւը	Պարգեւ շահող տոմսակներուն թիւը
175 000	35 000

Առաջին պարգեւ	Երկրորդ պարգեւ	Երրորդ պարգեւ	Չորրորդ պարգեւ
300,000	100,000	50,000	20,000

ՊԱՐԳԵՒՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒՆ ՈՒ ՔԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Պարգեւ		Հաս				
300,000	ղրշ.	1				
100,000	»	1				
50,000	»	1				
20,000	»	1				
60,000	»	6	իւրաքանչիւրը	10,000ական	ղրշ.	
50,000	»	10	»	5,000	»	»
40,000	»	20	»	2,000	»	»
60,000	»	60	»	1,000	»	»
200,000	»	400	»	500	»	»
240,000	»	3000	»	80	»	»
630,000	»	31,500	»	20	»	»
1,750,000	»	35,000				

Թիրաժի գործողութիւնը կը կատարուի ի ներկայութեան Երկրագործական Պանքային Վարչական Խորհուրդի մարմնոյն, հաշուակալին, Ելմտական նախարարութեան հաշուակալութեան Ատեանին և Օսմ. Կայս. Պանքային կողմէ կարգուած ներկայացուցիչներուն։ Ելած պարգեւները առանց ո և է զեղչի կը վճարուին ամբողջապէս, մեծիտին քսան ղրուշ հաշուելով։ Թիրաժի միջոցին ամէն օր քաշուած թիւերը լրագիրներու մէջ կը հրատարակուին յաջորդ օրը։

Վիճակահանութեան տոմսերը կը ծախուին Երկրագործական Պանքային կեդրոնատեղին, Պոլսոյ կողմը վիճակահանութեան մասնաճիւղին, իսկ գաւառները Երկրագործական Պանքայի և Օսմ. Կայս. Պանքայի մասնաճիւղերուն մէջ։ Ամբողջական քսանըհինգ տոմսակ գնողին հարիւրին վեց ղրուշ զեղչ կ՚ըլլայ։ Թիրաժէն մէկ օր առաջ ետ դարձուած տոմսերը կ՚ընդունուին և անոնց արժէքը կը վճարուի։

Ամբողջ տոմսին արժէքը մէկ մեճիտիէ
Կէս տոմսին արժէքը կէս մեճիտիէ
Քառորդ տոմսին արժէքը հինգ ղրուշ

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

50,000,000 Տրախմի

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր ունի Կ. Պոլիս եւ գրասենեակներ՝ Ղալաթիոյ եւ Պոլսոյ կողմը Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սելանիկ, Իզմիր, Պիրէոն, Բադրաս, Վօլօ, Շիրա, Քալամաթա, Քանէ եւ Քանտիա (Կրէտէ)։

Դրամագլուխին և աւանդ ձգուած դրամին ու արժէթուղթերուն արժէքը, Օգոստոս ամսուն, կը հասնի 260,000,000 տրախմիի։

Աթէնքի Պանքան կը զբաղի Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններով։ Փոխառութիւններ կ՚ընէ վաճառքներու, արժէթուղթերու վրայ և Եւրոպական Թուրքիոյ վրայ քաշուած փոխանակագիրներ կը զեղչէ։

Աթէնքի Պանքան հաշուըլնթացներ կը բանայ, չէքեր, վարկագիրներ կը հանէ, հեռագրական հրամանով վճարումներ կը կատարէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու և արտասահմանի մէջ։ Սակարանական հրամաններ կը կատարէ, թէ՛ մեր հրապարակին և թէ օտար հրապարակներուն վրայ, յաճախորդներուն շատ նպաստաւոր կերպով։

Շատ փոքր վարձքի մը փոխարէն՝ արժէթուղթեր կը պահէ, աւանդի ձեւով և ուզուած ատենը ետ առնուելու պայմանով։ Ամէն կարգի կտրօններ կը գանձէ և զեղչի գործողութիւններ կը կատարէ։ Աթէնքի Պանքան հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ արկղամուրի խորշեր, փոքր վարձքերով։

Աւանդի ճիւղ

Աթէնքի Պանքան իբր աւանդ կ՚ընդունի դրամ և արժէթուղթ, սա տոկոսները վճարելով.

Ուզուած ատեն դրամ քաշելու պայմանաւ			3%
Վեց ամսուան	համար		3½%
Մէկ	»	»	4 —
Երկու	»	և աւելի	5 —

Աւանդ ձգուած դրամները կը վճարուին այն դրամով որով Պանքան ձգուած են։ Տոկոսները կը վճարուին ամէն տարուան Յունուար 2ին և Յուլիս 1ին։

Մասնաւոր տետրակներ՝ 4% տոկոսով

Աթէնքի Պանքան իր յաճախորդներուն մէջ փոքր դրամատերեր ունենալով և փափաքելով ամէն դիւրութիւն ընծայել, անոնց տրամադրութեան տակ կը դնէ մասնաւոր աւանդներու տետրակներ, որոնց մէջ կրնան արձանագրել առ առաւելն 100 ոսկիի աւանդ գումար մը։ Այդ դրամը 4% տոկոս կը բերէ և մասնակի վճարումներ կը կատարուին, առնուազն ղրուշ 52 ոսկեդրամ։ 50—36

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
11,000,000 օսմ. ոսկի կամ
250,000,000 ֆրանք դրամագլուխով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Պոլսաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի Ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շէրտակ ճամբան Թ. 247

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այտըն, Աֆիօն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էտիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պասրա, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթէմունի, Գավալա, Տէտէ Աղաճ, Էսքիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոնիա, Լառնագա, Լիմասօլ, Գահիրէ, Մերսին, Միտիլլի, Մանասթըր, Նիքոսիա, Ուշագ, Բոր-Սայիտ, Սելանիկ, Սամսոն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւպ։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով (գօնթ-գուրան) փոխառութիւն կ՚ընէ, արժէթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը զեղչէ։ Թուրքիոյ և օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրտիններ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժէթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ՚ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կտրօններ եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ՚առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ կ՚ընդունի, պահպանման փոքր վարձքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժէթուղթեր, օսմանեան կամ օտար, անուանական կամ կրողին։ Արժէթուղթերը կը պահուին Ձէյթուն արկղամուրերու մէջ հաստատուած մասնաւորապէս շինուած նկուղներու մէջ (պէթօնով եւ մեքենական ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ՚ընծայեն։ Ընդունագիր մը կը յանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վիճակահանութեանց մէջ ելած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդչէքի, աւանդ տրուած արժէթուղթերուն կտրօնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Արտասահմանի մէջ գանձելի կտրօններուն համար չափաւոր միջնորդչէք մը կ՚առնուի եւ օրուան փոխանակագնին համաձայն։ Անոր տիրոջ հաշւոյն կ՚անցուի պայմանաժամին կամ գանձումի օրուան փոխանակագինով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ աւանդ տրուած արժէթուղթերուն կտրօնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կտրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իբր աւանդ արժէթուղթեր կ՚ընդունի նաեւ իր արտասահմանի գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն ու Փարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, եւայլն, ինչպէս նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պէրլին, Պրիւսէլ, Հռոմ, Վիէննա, եւայլն։ Տոկոսներու արդիւնքը աւանդատուին տրամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշւոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն յաճախորդները, որոնց արժէթուղթերը ի պահ դրուած են, կրնան իրենց խնդրանքին վրայ, գաւառներէն առնել կամ իրենց հասցէին ղրկել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ սակարանական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հանրութեան տրամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժէթուղթեր, ինչպէս Ռումէլիի երկաթուղիի, Եգիպտական Քրէտի Ֆօնսիէի Յունաստանի ազգ. Պանքային պարտաթուղթերը, Օսմ. Ապահովագրական Ընկերութեան, եւայլնի բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով յանձնելի են այս արժէթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը ստանձնէ արժէթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ. փոխանձում, կտրօններու նորոգում, եւլն., մասնաւոր սակագին մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժէթուղթերու վրայ փոխառութիւն կ՚ընէ հաշուըլնթացով և շատ չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը զեղչէ կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժէթուղթերու կտրօններ։ Իր անտուկներուն մէջ գտնուած արժէթուղթերուն կտրօնները կը վճարէ, առանց միջնորդչէքի, ինչպէս 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերու, 1901-1905ի 4% Օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերուն և Քրիտի Նաւահանգստի 6% փոխառութեան պարտաթուղթերուն կտրօնները։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հաստատած է՝ Սակարանի արժէթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանին մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ՚երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելէ առաջ եղած կորուստը, վիճակահանութեան միջոցաւ, այսինքն վճարման գինով։ Ապահովութեան սակը, որ փոփոխական է, կը հաղորդուի ուզողին։ 50—37

ՄԵԾ ԺԱՄԱՆՈՒՄ
ՈՒՕՔ-ՕՎԸՐ
ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
Ս. ՇՐԱՅՆ
50—1

Khedivial Mail Line

(Քէտիվիալ Մէյլ Լայն)

Շոգենաւային Ընկերթ.

Շաբաթական ամենեն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Աղեքսանդրիոյ միջեւ

Իսմայիլիա շոգենաւը Նաւապետ Անտէրլինչ, չորեքշաբթի, 30 Հոկտ. 1907 (Ը. Ե.) կէսօրէն ետք ժամը 2ին, Աղեքսանդրիայէն հոս կը ժամանէ, իսկ հինգշաբթի 31 Հոկտ. 1907 (Ը. Ե), կէսօրէ ետքը, ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միտիլլի, Իզմիր և Պիրէոս։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Խէտիվիա շոգենաւը, Նաւապետ Ֆինսալէյ, Նոյ. 9ին Կ. Պոլսէն ճամբայ պիտի ելլէ դէպ ի Կէլիպօլը, Տարտանէլ, Իզմիր, Սաքըզ, Հռոդոս, Մերսին, Իսքէնտէրուն, Սուրիական Տրիպոլիս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բորթ-Սայիտ և Աղեքսանդրիա։

Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

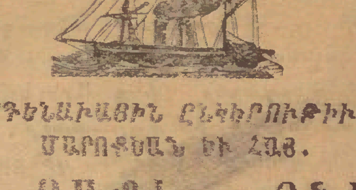

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ՀԱՅՑ.

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Հոկտ. 31ին, Իմէրէթի, Մարսիլիայէն
Նոյ. 4ին, Ֆրիժի, Սեւ Ծովէն
Նոյ. 5ին, Մինկրէլի, Մարսիլիայէն

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Նոյ. 1ին, Իմէրէթի, Զօնկուլտաք, Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում, Նովորոսիսք
Նոյ. 5ին, Ֆրիժի, Մուտանիա եւ Մարսիլիա։
Նոյ. 6ին, Մինկրէլի, Սեւ Ծով։

Ա.	կարգ	Փարիզի համար	200	ֆր.
»	»	Մարսիլիոյ »	160	»
Բ.	»	Փարիզի »	150	»
»	»	Մարսիլիոյ »	120	»

Ա. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր.։
Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիէբի ճամբով)։

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։

15 50—35 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (215)

ՔՍԱՒԻԷ ՏԷՄԷՆ

Գեղանի Կոմսուհիի Մը
ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ
ԾԵՐՈՒԿ ԱՌԻՒԾԸ

ԺԸ.

ԱՆՏԱՌԸ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԻՐ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

Ցիմնապետը ուրախութեան ճիչ մը արձակեց։

—Պարոն, կարծեմ թէ լաւ գրաւում մը ըրինք...

—Ես ալ այնպէս կը կարծեմ։

—Գիտէ՞ք թէ որուն պատկանած է այդ զէնքը։

—Այո՛։

—Մուլէն-Ժօլիի ջաղացպանուհիին։

—Ես նուիրած եմ։

—Օպէրչթայն բացատրութիւն պիտի տայ թէ ի՛նչպէս ձեռք անցուցած է այդ հրազէնը։

—Ցիմնապետ, բացատրութիւն չպիտի տայ, որովհետեւ ինք սպաննած է Ժէրմէն Մարպըրուն։

—Իրաւ որ ես ալ այդ համոզումն ունիմ։

Ոստիկան-զինուորներն ու մաքսաւորները Օպէրչթայնը դուրս կը հանէին նուաղած վիճակի մէջ։

—Ձեր բանտը մեր տրամադրութեան տակ կը դնէ՞ք, տօքթէօր, այս աւազակը փոխադրելու համար։

—Այո՛։

Ցիմնապետը չփեց ձեռքերը։

—Օ՛հ, այս անգամ պարապ չանցաւ։ Հինգ տարիէ ի վեր զինուորական ասպիճանի բարձրացումի իրաւունք ունիմ... Այս անգամ ալ եթէ մերժեն՝ ա՛լ անբախտ մէկը պիտի նկատեմ ինքզինքս...

Ցամրօրէն վար կ՚իջնէին ժայռերէն։ Իսկ Քրիսթիան դէպ ի Մար-ա-լ՚Օ կ՚ուղղուէր հետիոտն։ Արդարեւ կ՚աճապարէր բարի լուրը հաղորդելու անոնց։ Մեծ գոհունակութեամբ պիտի ընդունէր այդ լուրը, որովհետեւ ցաւալի ու անել կացութիւն մը վերջ պիտի գտնէր ալ եւս։ Վերջին անգամ կոմսին կողմէ եղած հարցումին սա պատասխանը պիտի տար հիմա.

—Անտառը յայտնած է իր գաղտնիքը. Օպէրչթայնն է յանցաւորը...

Ու Քրիսթիան ուրախութեամբ կը փութար այդ խեղճ մարդոց բնակարանը, որոնք երկար ատենէ ի վեր տենդոտ ու անձկալից կեանք մը կը վարէին։

Հարցաքննիչ դատաւոր Պ. Մէնէօթրօ, որուն անմիջապէս իմաց տրուած էր այդ կարեւոր ձերբակալութիւնը, իսկոյն փութացած էր հիւանդանոց՝ աւազակը հարցաքննելու համար։ Օպէրչթայնը հիւանդանոց փոխադրած էին՝ դարմանելու համար երկու վէրքերը, որոնց պատճառած տենդը շուտով անցած էր՝ իր զօրաւոր կազմուածքին շնորհիւ։ Այսպէս՝ երբ Պ. Մէնէօթրօ մօտեցաւ այն անկողնոյն, ուր կը հանգչէր Օպէրչթայն, դիտեց որ հիւանդը արդէն իսկ կը վայելէր իր բոլոր կարողութիւնները, միտքը տկարացած չէր և իրեն եղած հարցումներուն շատ լաւ կարող էր պատասխանելու։

Օպէրչթայն քանիցս ի բացակայութեան դատապարտուած էր իր գործած ոճիրներուն և գողութեանց համար։ Բայց կը զգար թէ այս անգամ ա՛լ օձիքը ձեռք տուած էր։ Ու փորձեց ուրանալ թէ ինք չէր սպաննած Ժէրմէնը։ Կարծեց թէ կ՚աւելնար միւս ոճիրներուն վրայ աւելցնելու այդ ոճիրը։ Բայց չկրցաւ բացատրել թէ ի՛նչպէս ձեռք անցուցած էր այդ րէվոլվէրը։ Դատաւորին կողմէ եղած ճշգրիտ հարցումներուն կարող չեղաւ պատասխանել գոհացուցիչ կերպով, այլ շուարեցաւ։ Ի վերջոյ խոստովանեցաւ կատաղութեան նոպայի մը մէջ, առանց զղջալու սակայն։ Այդ անբանը, բոլորովին անզգայ, չէր կրնար զղջում յայտնել։

Օպէրչթայն սկսաւ պատմել թէ ի՛նչպէս սպաննած էր Ժէրմէնը։ Շաբաթ գիշերուան մէկ մասը և ամբողջ առաւօտ Տօրնաքի խրճիթը անցուցած էր... Տօրնաքի գալուն կը սպասէր դուրս ելլելու համար... Եւ երբ տեսած էր որ զէնքը խանգարող չկար բնաւ, հացի կեղեւ մը ու օղի հանելով դղմա՛կէն, կերած ու խմած էր։ Ցետոյ հիւղակին խորը՝ ամէն տեսակ բեկորներու ետին պահուըտած էր չուքին մէջ։ Օպէրչթայն քիչ մը չունչ առաւ պատմութեան այդ տեղը հասնելուն։ Պահ մը լուռ մնալէ յետոյ յախուռն չեչտով մը յարեց աւազակը.

—Ինչո՞ւ համար հոն եկած էր։ Զինքը չէի փնտռեր... Երբ միտքս կուգար Բօմը-Բէնի մէջ անցուցած իրիկուն մը, դող կը զգայի... Շատ բան վրայ պիտի տայի՝ նորէն տեսնելու համար այդ աղջիկը։ Սակայն ատենէ մը ի վեր հանդարտած էի և յաճախ չէի մտածեր այդ աղջկան վրայ... Ինչո՞ւ համար հոն եկած էր... Եթէ երբեք չգար՝ հիմա կենդանի պիտի ըլլար...

Դատաւորը կը ձգէր որ աւազակը խօսի, զառանցէ։ Աւազակին ըրած ակնարկութիւնը հասկցած էր, կոմսին ըրած պատմութեան շնորհիւ։ Բայց զգուշացաւ ընդմիջելէ։

—Այն ատեն արթնցայ յանկարծ... Ինծի պէս մարդիկը թեթեւ քուն ունին... Ու տեսայ որ կին մը հիւղակէն ներս կը մտնէր, անշուշտ ձիւնէն պատսպարուելու համար... Ան էր։ Ինչպէ՞ս չճանչնայի։ Անկասկած ներս կը մտնէր, անտառին մէջ կորսուած, այդ փոթորկալից օդին, իմ քա՛վս կուգար, ձեռքիս տակ։ Նստարանին վրայ ինկաւ, կռնակը ինծի դարձուցած... Շունչս կը բռնէի... Խրճիթը մեծ չէ, ինչպէս գիտէք... Մանկամարդ աղջիկը ինծի կը դպչէր... Կը լսէի անոր շնչառութիւնը... Իր արձակած խուլ և հակիրճ բացագանչութիւնները կ՚ապացուցանէին թէ առանց չարժառիթի չէ որ եկած էր հոն և թէ մէկուն կը սպասէր։ Ժէրմէն կ՚ըսէր. «Իրենց որոշեալ տեղը կը գտնուի՞ն արդեօք... Ինծի հնազանդեցա՞ն... Պիտի գա՞յ այդ աղջիկը։» Երկար ատենէ ի վեր ատելութիւն կը սնուցանէր Տօրնաքի խրճիթը գտնուող դեռատի աղջկան նկատմամբ։ Արդէն անգամ մը փորձած էր վնաս հասցնելու անոր... Հաւանաբար այդ օրն ալ երկրորդ անգամ ըլլալով կը փորձէր չարիք հասցնել անոր...

Օպէրչթայն նորէն ընդհատեց իր պատմութիւնը, ըսելով.

—Ծարաւ եմ, ջուր տուէք ինծի։

Հիւանդապահ մը լեցուն գաւաթ մը թաք դեղաջուր երկարեց աւազակին։ Շրթունքները հազիւ թրջած, Օպէրչթայն նողկանքի շարժում մը ըրաւ.

—Բէ՛հ, թոյն է ասիկա... Պարոն դատաւոր, ձեր ազդեցութիւնն ի գործ դրէք, հրամայելով որ գաւաթ մը օղի տան ինծի...

Եւ որովհետեւ զինքը մտիկ ընող չկար, զայրացաւ ու յիշոցներ արձակեց։ Համդարտելէն յետոյ՝ իր մայլ պատմութիւնը շարունակեց.

—Զկրցի երկար ատեն դիմադրել իմ փափագիս... Շատ գեղեցիկ էր և խելայեղ կը դարձնէր զիս... Ձեռքս երկարեցի և ծոծրակէն բռնեցի... Ա՛հ, զգացի թէ կը սարսռար ան, ելեկտրական հոսանքի ենթակայ եղողի մը պէս... Խոյս տուաւ քովէս, ետին դարձաւ և ճանչցաւ զիս... Առանց աղաղակելու՝ գրպանը խառնշակեց, րէվոլվէրը գտնելու համար... Հինգ-վեց վայրկեան տեւեց այդ փնտռտուքը, եթէ ոչ՝ գնդակ մը պիտի ընդունէի... Շատ լաւ նշան կ՚առնէր։ Ասոր ապացոյցը օրին մէկը տեսած էի իմ մէկ ընկերոջս վրայ... Իր զէնքը փնտռած միջոցին ատեն տուած էր ինծի՝ չուանի կտոր մը առնելու գետնէն և վզին շուրջը նետելու. չուանը այնքան սեղմեցի որ ա՛լ ո և է շարժում չըրաւ... Ցետոյ սկսայ դողալ ու խոյս տուի... Մինչ մէկ ձեռքով չուանը կը գալարէի վզին շուրջը, միւս ձեռքով րէվոլվէրը ձեռքէն կը խլէի ու գրպանս կը դնէի... Իրիկուան հրազէնը քովս էր տակաւին... Ուզեցի նետել, ինչ որ լաւ պիտի ըլլար... Ցետոյ փափագեցայ պահել զայն՝ իբր յիշատակ... Սխալեր եմ...

(Շարունակելի)

Արտօնատէր ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ